

**UCHWAŁA NR XLIII/230/17
RADY MIEJSKIEJ W KOWARACH**

z dnia 11 grudnia 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Kowarach na 2018 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.) Rada Miejska w Kowarach uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” zwany dalej Programem, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

2. Program obowiązuje od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

§ 2. Program finansowany jest ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie Miasta.

§ 3. Burmistrz Miasta Kowary przedstawi Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kowary.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018 r.

Przewodniczący Rady

Andrzej Machnica

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kowarach na 2018 r.

Obowiązek uchwalania niniejszego Programu wynika z art. 4¹ Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.). Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016, poz. 1492).

I. Główne założenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zagadnienia dotyczące alkoholu są w Polsce szczególnie istotne z powodu wysokiego poziomu jego produkcji, sprzedaży i spożycia, a także szkód związanych z jego piciem. Problemy związane z używaniem alkoholu stanowią jedną z poważniejszych kwestii społecznych naszego miasta. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez realizację określonych w nim zadań wychodzi naprzeciw najbardziej istotnym problemom społeczności miejskiej w obszarze profilaktyki uzależnień oraz dysfunkcji związanych z nadużywaniem alkoholu.

Do założeń programu należy także zaliczyć:

- przyznanie priorytetu dla działań i decyzji służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych w gminie,
- zapewnienie systematycznej realizacji zaplanowanych zadań,
- podejmowanie i wspieranie działań ogólnokrajowych i lokalnych oraz innych inicjatyw społecznych.

II. Cele strategiczne programu

1. Zwiększenie poziomu edukacji w zakresie profilaktyki.
2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują.
3. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu, w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin.
5. Szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych metod rozwiązywania problemów alkoholowych.

III. Cele operacyjne programu

1. Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu i jednocześnie sprzyja integracji społecznej.
2. Ograniczenie dostępności alkoholu.
3. Rehabilitacja i integracja osób uzależnionych od alkoholu.
4. Zapobieganie i usuwanie negatywnych następstw nadużywania alkoholu.
5. Profilaktyka i zapobieganie uzależnieniom populacji dzieci i młodzieży.
6. Ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne.
7. Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemami alkoholowymi oraz stowarzyszeń prowadzących programy profilaktyczne i naprawcze.

IV. Diagnoza

Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych na terenie Gminy Miejskiej Kowary jest dokument „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych – Gmina Kowary 2013”, który zawiera wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców naszej gminy.

Z danych zawartych w *Diagnozie* wynika, że uzależnienie od alkoholu to jeden z najpoważniejszych problemów występujących w naszej gminie.

Tabela. Hierarchia problemów społecznych w Kowarach – oceny respondentów.

Lp.	Problem	Skala problemu
1.	Bezrobocie	60,5%
2.	Ubóstwo	39,9%
3.	Uzależnienie od alkoholu	37,3%
4.	Problemy mieszkaniowe	27,2%
5.	Narkomania	24%
6.	Kryzys rodzinny	23,4%
7.	Wzrost przestępczości	19,7%
8.	Kryzys norm moralnych	17,9%
9.	HIV/AIDS	8,8%

Ponadto z sondażu wynika, że 55,8% badanych kobiet i 31,1% badanych mężczyzn pije alkohol okazjonalnie, 22,1% kobiet i 23% mężczyzn nie pije alkoholu w ogóle. 5,2% badanych kobiet oraz 9,5% mężczyzn pije alkohol średnio raz w miesiącu, 2,6% kobiet i 9,5% mężczyzn więcej niż raz w tygodniu, 1,3% kobiet i 1,4% mężczyzn pije alkohol prawie codziennie.

Dostęp do alkoholu dla młodzieży z gminy jest stosunkowo prosty – wskazują na to zarówno dorośli, jak i ankietowani uczniowie. Gimnazjaliści najczęściej piją piwo, a dzieje się to głównie na imprezach, podczas wakacji, wycieczek szkolnych i w domu rodzinnym. Motywacją do spożywania alkoholu jest dla nich chęć zaistnienia w grupie, zdobycia popularności w towarzystwie oraz lepsza zabawa. Część uczniów żywi ryzykowne przekonania co do alkoholu, tzn. uważają, że alkohol pomaga w radzeniu sobie z trudnościami, nie jest szkodliwy i powinien być dozwolony przed ukończeniem 18 roku życia.

Bardzo niepokojący jest fakt, że kontakt z alkoholem podczas wakacji miało 66,7% uczniów szkoły podstawowej, 36,2% uczniów gimnazjum i 43,9% uczniów liceum.

Wskaźnikiem problemów alkoholowych występujących w gminie jest też liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego, przyjętych do realizacji przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kowarach.

rok	2014	2015	2016	2017
Liczba wniosków	46	60	36	48

Biorąc pod uwagę powyższą charakterystykę problemów alkoholowych występujących na terenie Gminy Kowary, ważne jest położenie szczególnego akcentu na działalność profilaktyczną wśród dzieci i młodzieży. Weryfikowanie ryzykownych przekonań oraz trening konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i problemami przyczynią się do zmniejszenia ryzyka sięgania po alkohol przez osoby niepełnoletnie.

Nie bez znaczenia jest także niesienie pomocy osobom zmagającym się z trudami leczenia i pozostawania w stanie trzeźwości oraz wspieranie członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu.

Tylko dzięki skoordynowanym, spójnym działaniom instytucji oraz różnego rodzaju organizacji, a także społeczności lokalnej, możliwa jest skuteczna profilaktyka i próba rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie naszej gminy.

V. Finansowanie Programu

Realizacja zadań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi finansowana jest ze środków własnych Gminy, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być Fundusze Unii Europejskiej jak i środki pochodzące od sponsorów.

VI. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Realizatorem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Urząd Miejski w Kowarach. Program realizowany jest we współpracy z:

- jednostkami organizacyjnymi Gminy,
- podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- organizacjami pozarządowymi.

VII. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kowarach

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kowarach:

- za udział w każdym posiedzeniu plenarnym i roboczym oraz za udział w przeprowadzaniu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zgodności z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w następującej wysokości:

1. dla członków komisji 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2018 ustalonego zgodnie z ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 847);
2. dla przewodniczącego i sekretarza komisji 12 % minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2018 ustalonego zgodnie z ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 847) ,

z zaokrągleniem do pełnych złotych,

- wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji i udział w przeprowadzaniu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych wypłaca się w okresach kwartalnych na podstawie listy wynagrodzeń. Podstawę sporządzenia listy wynagrodzeń stanowi lista obecności udziału w posiedzeniach Komisji i udziału w kontroli,
- wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 przysługuje za udział w pracach Komisji w godzinach wolnych od pracy,
- oprócz wynagrodzenia członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kowarach przysługują diety i zwrot kosztów przejazdów i noclegów z tytułu wyjazdów poza teren gminy związanych z zadaniami realizowanymi przez Komisję na zasadach ustalonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 poz. 167 z późn. zm.).

VIII. Szczegółowy wykaz zadań realizowanych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Działania	Wskaźniki	Realizacja kierunku działań określonego w Narodowym Programie Zdrowia
1. Realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych w przedszkolach, szkołach oraz innych placówkach oświatowych i opiekuńczych	- ilość realizowanych programów profilaktycznych - ilość przedszkoli i szkół ze wszystkich poziomów nauczania realizujących programy profilaktyczne - liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych w placówkach oświatowych i opiekuńczych - liczba rodziców i opiekunów biorących udział w programach profilaktycznych w placówkach oświatowych i opiekuńczych	3.1.1. Edukacja Zdrowotna
2. Realizacja działań minimalizujących występowanie ryzykownych zachowań wśród dzieci i młodzieży poprzez kształtowanie i wzmacnianie czynników chroniących w ramach realizacji programów rozwoju osobistego i społecznego	- liczba osób biorących udział w programach - ilość podmiotów realizujących programy	3.2.1. Profilaktyka uniwersalna 3.2.2. Profilaktyka selektywna
3. Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej	- ilość zrealizowanych programów profilaktycznych - ilość podmiotów realizujących programy profilaktyczne	3.2.1. Profilaktyka uniwersalna

	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych - liczba rodziców i opiekunów biorących udział w programach profilaktycznych 	
4. Prowadzenie w środowisku młodzieży pozaszkolnej działań informacyjno – edukacyjnych oraz zagospodarowania czasu wolnego, ukierunkowanych na rozwój społeczny i profilaktykę uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> - liczba młodzieży biorącej udział w różnych formach działalności (warsztaty, konferencje, szkolenia, koncerty, zajęcia sportowo-rekreacyjne) 	<p>3.2.1. Profilaktyka uniwersalna</p> <p>3.2.2. Profilaktyka selektywna</p>
5. Zapewnienie dzieciom pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej oraz dożywiania w ramach programów opiekuńczo-wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> - ilość placówek, w których realizowany jest program opiekuńczo-wychowawczy - liczba uczestników zajęć 	3.2.1. Profilaktyka uniwersalna
6. Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia, w szczególności przez: <ul style="list-style-type: none"> - realizację pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz zagospodarowanie czasu wolnego - organizację festynów rodzinnych - organizacja półkolonii 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowo-rekreacyjnych - liczba dzieci i młodzieży korzystających z półkolonii 	3.1.1. Edukacja zdrowotna
7. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> - ilość zakupionych materiałów informacyjnych 	3.1.1. Edukacja zdrowotna
8. Organizacja i dofinansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> - ilość zrealizowanych szkoleń - liczba uczestników 	<p>3.1.1. Edukacja zdrowotna</p> <p>3.1.3. Zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów</p>
9. Wspieranie działań profilaktycznych realizowanych przez Policję	<ul style="list-style-type: none"> - ilość realizowanych szkoleń i programów - liczba uczestników 	3.1.1. Edukacja zdrowotna
10. Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> - ilość kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych - ilość wszczętych i zakończonych postępowań w sprawie cofnięcia przedsiębiorcy zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych 	3.1.3. Zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów
11. Wspieranie programów i działań realizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie	<ul style="list-style-type: none"> - ilość Klubów Abstynenta - liczba osób biorących udział w programach wspierających, w tym w stowarzyszeniach abstynenckich 	3.3. Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa
12. Prowadzenie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym dla: uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem, członków ich rodzin	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z porad w Punkcie - ilość porad 	3.3. Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa
13. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i wsparcia, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z porad w Punkcie Konsultacyjnym - ilość porad 	3.2.3. Profilaktyka wskazująca
14. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym	<ul style="list-style-type: none"> - ilość zakupionych materiałów informacyjnych - ilość zrealizowanych szkoleń, warsztatów - liczba osób biorących udział 	<p>3.1.1. Edukacja zdrowotna</p> <p>3.1.2. Szkolenie kadr</p>

15. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- ilość zrealizowanych szkoleń - liczba uczestników	3.1.2. Szkolenie kadr
16. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym	- ilość sfinansowanych bądź dofinansowanych form doskonalenia - liczba uczestników	3.1.2. Szkolenie kadr
17. Wdrażanie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego		Procedura regulowana przez ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

UZASADNIENIE

Zadania ujęte w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 r. wynikają z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i należą do zadań własnych Gminy. Natomiast art. 4¹ ust. 2 cytowanej wyżej ustawy stanowi, że realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalonego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

W związku z powyższym uzasadnione jest podjęcie niniejszej uchwały.